NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

Analýza rozpočtu verejnej správy na roky 2016 -2018

Odbor ekonomických a menových analýz

Vývoj verejných financií v roku 2015

- **Cieľ -2,49%** HDP **vs odhad** MF -**2,74%** HDP
- Druhý rok sa teda zrejme nepodarí splniť cieľ, **napriek nadpríjmom** (lepšia ekonomika + lepší výber)
- Dlh na úrovni 52,8% HDP (výrazne pomohla privatizácia Slovak Telekom a 2.pilier)

Porovnanie vývoja deficitu verejnej správy, % HDP

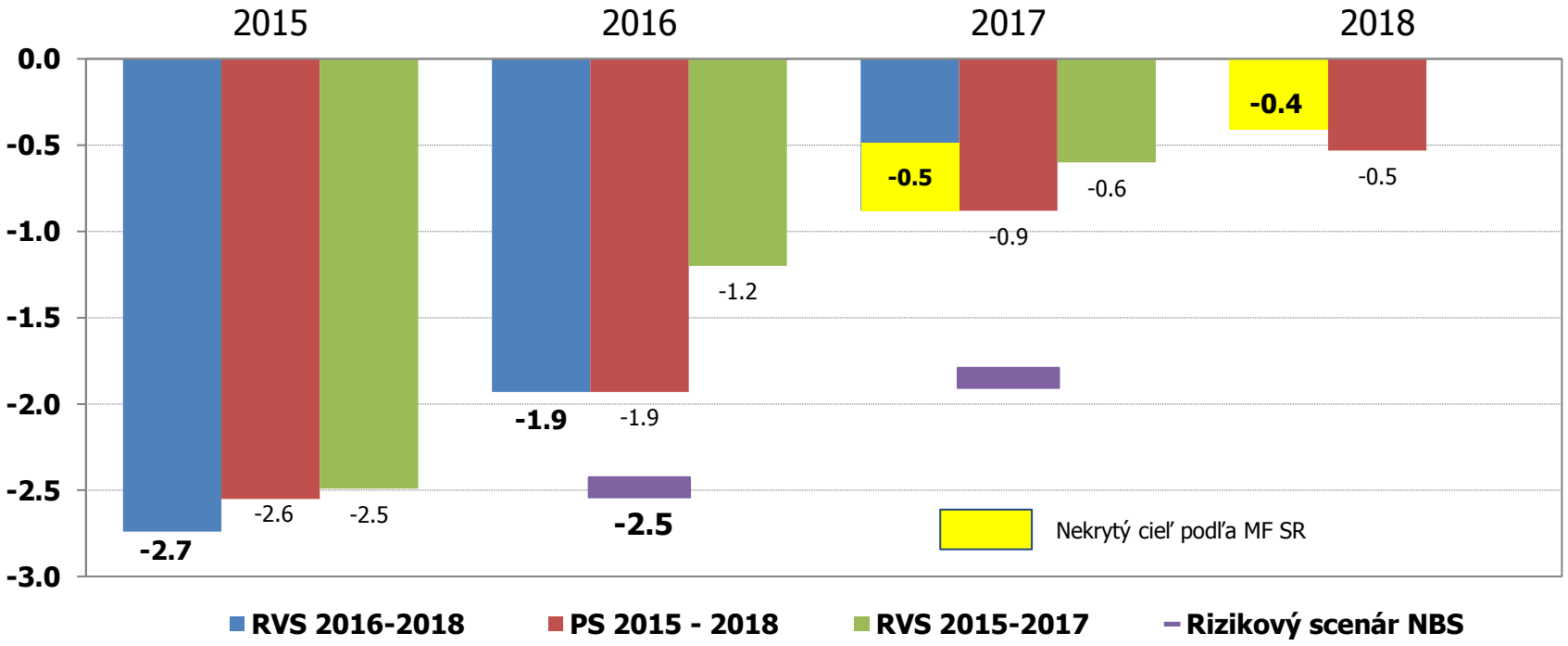

Rozpočet VS na roky 2016-2018

- po uvoľnení fiškálnej politiky sa musela zväčšiť konsolidácia na budúce roky
- RVS 2016-2017 je predložený s cieľom **1,93%** HDP, úspory na výdavkoch sú nedostatočne špecifikované
- NBS materializujúc najväčšie riziká predpokladá deficit v budúcom roku na úrovni **-2,5%** HDP vs. EK -2,4% HDP a RRZ -2,7% HDP
- **Splnenie** strednodobého **cieľa** (0,5% HDP v 2017) **si bude vyžadovať výraznú konsolidáciu v 2017**.

Štrukturálne saldo, (metodika EK), % HDP

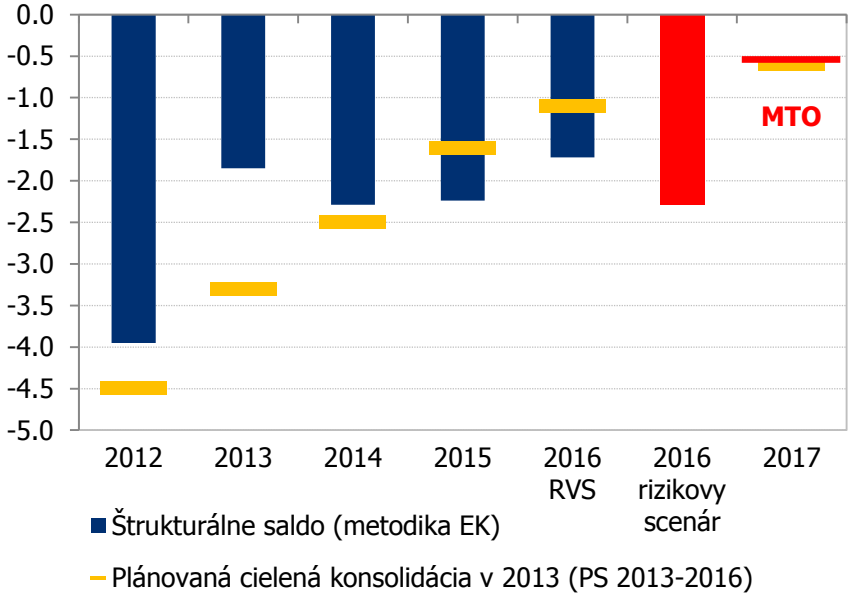

Konsolidačné úsilie, (národná metodika RRZ), % HDP

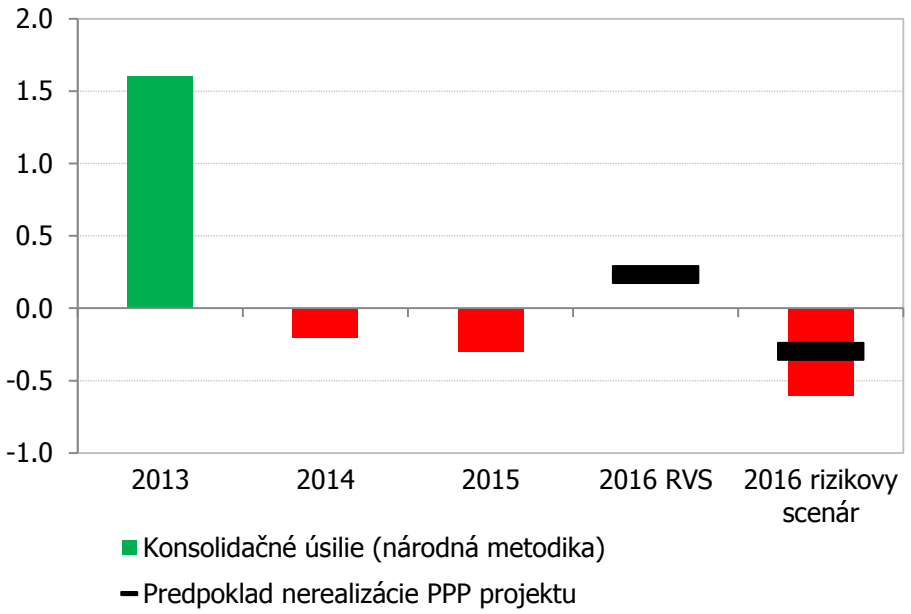

Charakter opatrení v rozpočte pre rok 2016

- DPH – najmä zníženie sadzby dane na základné potraviny na 10%
- Sociálne balíčky (vratky plynu, zatepľovanie, regionálna pomoc, materská)
- Mzdové náklady (základná valorizácia o 4%, sudcovia, zdravotnícky pracovníci)
- Úspory vo výdavkoch nedostatočne špecifikované, riziko naplnenia týchto úspor (najmä investície a medzispotreba)

Príjmy	**% HDP**
Zmeny v DPH	-0.09
Ostatné zmeny	-0.09
Príjmy spolu	**-0.18**
Výdavky	**% HDP**
Sociálne balíčky spolu	-0.17
Mzdové náklady	-0.29
Ostatné zmeny voči NPC na strane výdavkov	0.89
- Medzispotreba	0.63
- Bežné transfery	-0.12
- Kapitálové investície	0.15
-Kapitálové transfery	0.21
- Subvencie	0.02
- Ostatné	-0.01
Výdavky spolu	**0.43**

Riziká pre rok 2016

V rámci rozpočtu viaceré možné pozitívne a negatívne riziká

- Lepší makroekonomický vývoj
- Vyššia úspora na spolufinancovaní fondov z EÚ v prípade pomalšie nábehu III. PO
- Horšie hospodárenie samosprávy
- Korekcie EU fondov - neisté zaznamenanie korekcií v 2015 a 2016
- Hospodárenie v oblasti verejného zdravotníctva
- Absentuje zohľadnenie novej metodiky v príjmoch emisných kvót
- Avizované úspory (nedostatočne špecifikované) nad rámec EU fondov v investíciách a medzispotrebe - financovanie viacerých investičný projektov /príprava investície JLR, obchvat BA, nár. futbalový štadión/ nie je v rozpočte dostatočne pokryté
- Pri scenári najpravdepodobnejších rizík by mohol deficit dosiahnuť 2,5% HDP (EK 2,4%, RRZ 2,7% HDP)

% HDP	Riziko identifikované NBS
Vyšší výber daní a odvodov v dôsledku predpokladov priaznivejšieho makroekonomického vývoja*	0.25
Hospodárenie samosprávy	-0.26
Výdavky na spolufinancovanie príjmov z EÚ	0.16
Korekcie EÚ fondov	-0.12
Nižší príjem z predaných emisných kvót	-0.04
Nižší príjem z dividend	-0.17
Hospodárenie zdravotných poisťovní	-0.11
Hospodárenie nemocníc	-0.06
Vyššia medzispotreba v centrálnej vláde	-0.12
Vyššie investície v centrálnej vláde	-0.16
Majetko-právne vyrovnanie PPP projektu obchvatu Bratislavy	-0,31
Vybrané najpravdepodobnejšie riziká	**-0.6**
Deficit v RVS 2016 - 2018	**-1.9**
Deficit pri rizikovom scenári NBS	**-2.5**

* - oproti aktuálnym makroekonomickým predpokladom NBS

Fiškálny impulz a dopad na rast HDP

- Nižšia konsolidácia v časoch kulminujúcich eurofondov znamená výrazný dopytový impulz v tomto roku ....
- .... a naopak utlmujúci vplyv v budúcich rokoch.
- Pre stabilitu ekonomického prostredia by teda bolo vhodnejšie mať silnejšiu konsolidáciu v tomto roku a o rovnaký objem uvoľnenejšiu v budúcich rokoch.

Dopytový impulz fiškálnej politiky* (vrátane eurofondov) do HDP, v % HDP

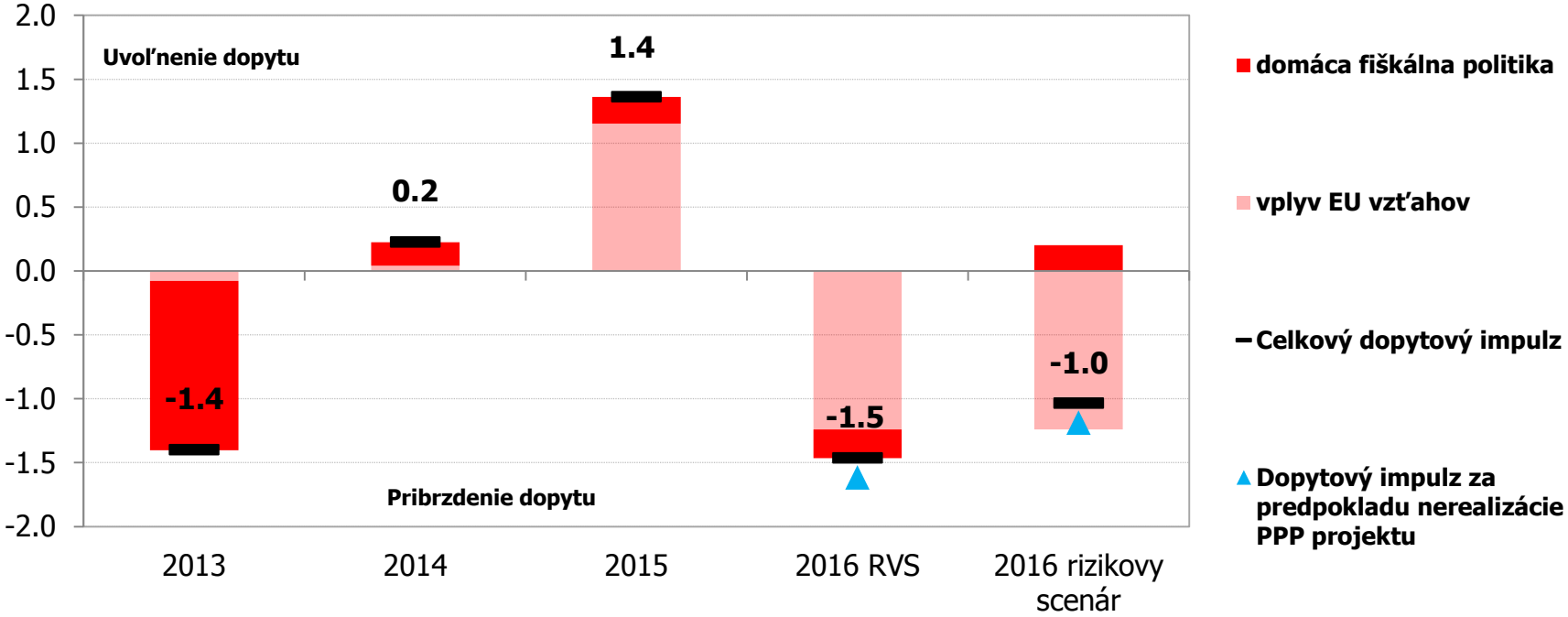

* Za predpokladu koeficientu efektu do ekonomiky na úrovni 0.66

EÚ fondy – výrazná akcelerácia v 2015

- EÚ fondy výrazne dobiehajú v poslednom roku II. PO v snahe vyčerpať maximum
- **SK aktuálne po Rumunsku a Chorvátsku na chvoste v celkovom čerpaní, v 2015 však v popredí**
- Nábeh III. PO v 2016 bude pomalší; s negatívnym vplyvom na agregovaný dopyt

Celková absorpcia EU fondov II.PO (% čerpania z celkovej alokácie)

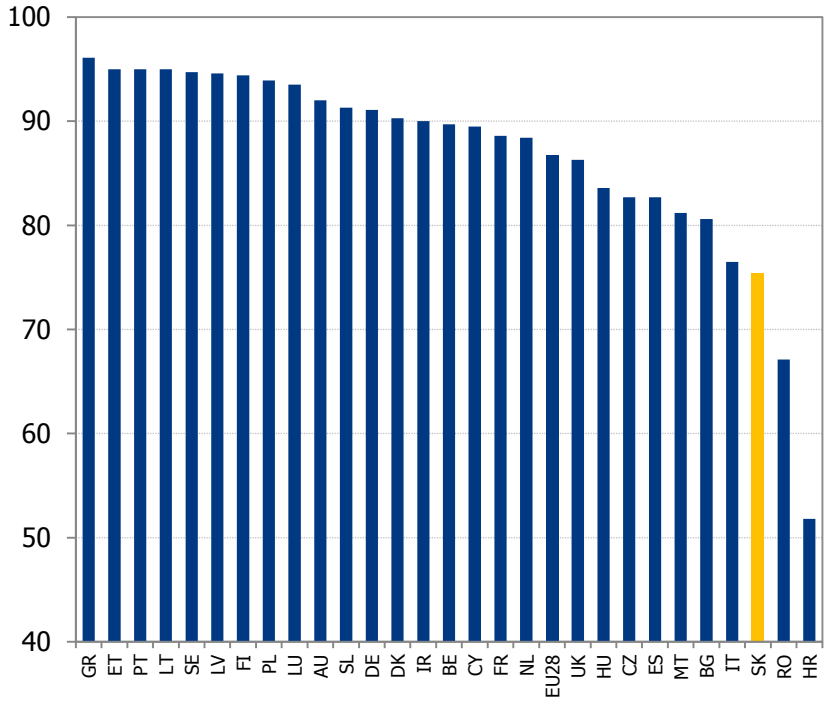

Absorpcia čerpania EU, v % HDP – rok 2015

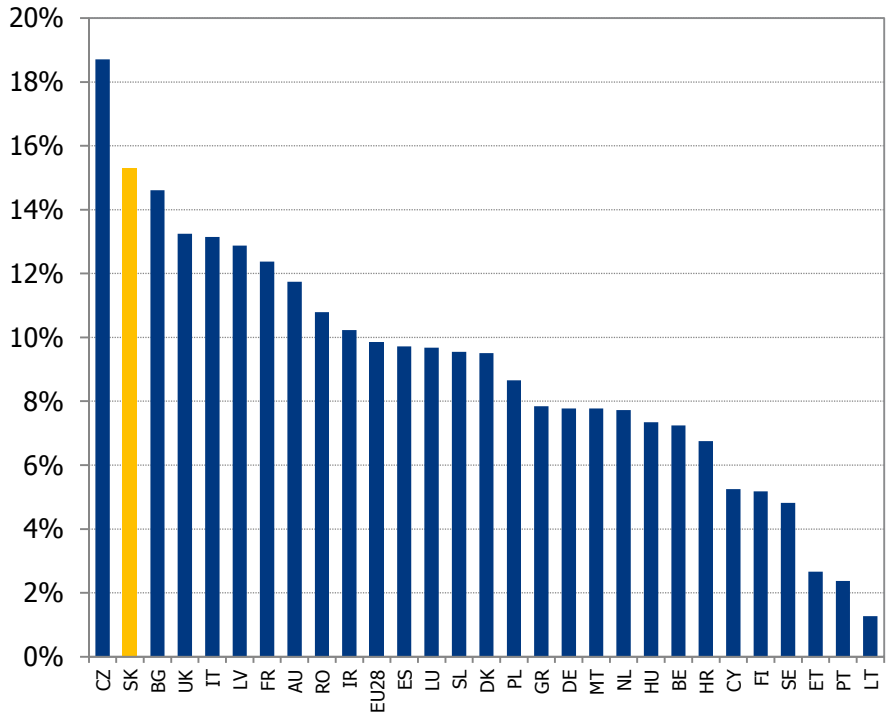

Hrubý dlh verejnej správy

- Úroveň dlhu v 2018 blízko 50% HDP (prvá hranica dlhovej brzdy) za predpokladu splnenia cieľov
- Dlh v 2015 klesá na 52,8% HDP vďaka masívnemu využitiu likvidity (2,4 % HDP) - vrátane privatizácie Slovak Telekom a II. piliera,
- Výhľad na rok 2016 (52,1% HDP)
- Naplnenie rizík NBS v 2016 by mohlo zmierniť pokles dlhu – dlh by ostal na cca rovnakej úrovni v rokoch 2016-2017

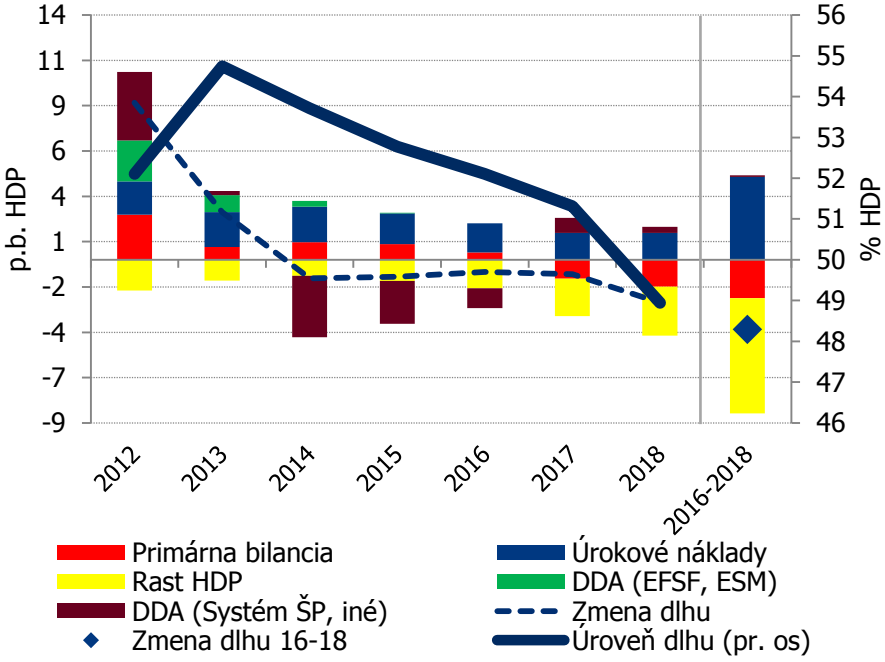

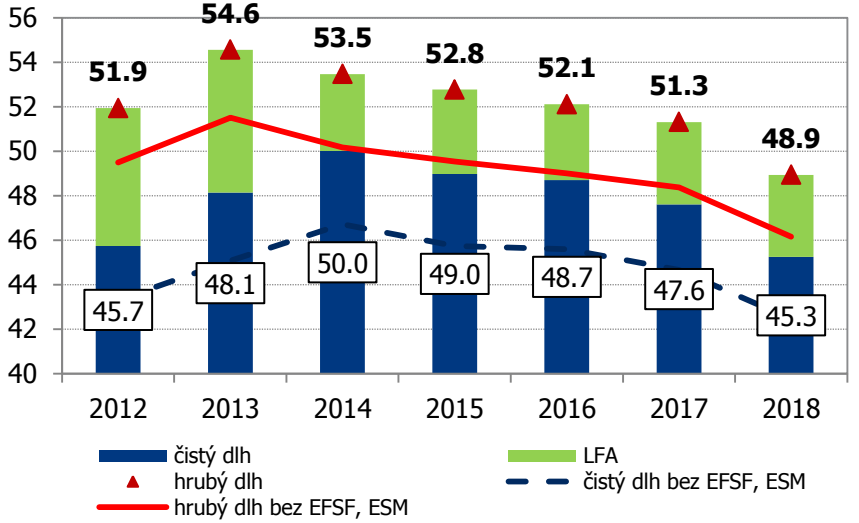

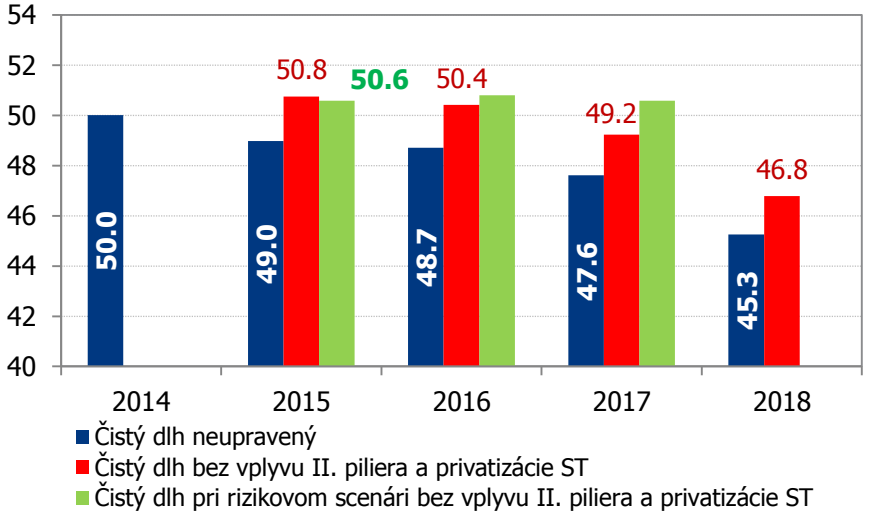

Schválený rozpočet v NRSR vs návrh rozpočtu

- **Vzhľadom na deficit sú celkové zmeny neutrálneho charakteru**
  - Navýšenie daňových príjmov ŠR v 2016 o 250 mil. eur (200 mil. eur DPH a 50 mil. eur spotrebné dane) – predpoklad vyššieho výberu (bez posúdenia Výboru pre daňové prognózy)
  - Na výdavkoch sa vytvorila **rezerva** na zlepšenie výberu daní v sume 150 mil. eur a zvýšila sa rezerva na významné investície o 100 mil. eur
  - Požiadavka na garanciu zo strany vlády na úpravy v rámci novely zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve. Bez úprav na prímy a výdavky ŠR (pokryté limitom MZ SR) – NBS zohľadňuje v rámci rizík výdavkov zdravotníctva.